

# ЕДИННИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАР НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ЗАСТРАХОВКА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

## ● Сравнително изследване на икономическо-статистическата ситуация в ЕС

ПРОФ. Д-Р УЛРИХ МАЙЕР

(Продължава от бр. 13)

### ЯПОНИЯ\*

Автомобилният застрахователен пазар и тарифите по застраховка „Гражданска отговорност“ в Япония са фундаментално различни от тези в европейското икономическо пространство. Тук са описани със сравнителна цел. Отчитайки големите разлики, трудно може да се приложи структурата на изследване, използвана при страните от Европа. Затова ще представим застраховката и нейното развитие от края на 90-те години на миналия век.

Допреди няколко години тя е обект на много строга регулация, която оставя за застрахователните компании твърде малка възможност за вариации при формиране на премията. През 1998 г. под натиска на САЩ и други обстоятелства пазарът е дерегулиран и позволява на компанията гъвкавост при формирането на тарифите. Но все още тарифите трябва да бъдат одобрени, преди да бъдат приложени от застрахователите.

Изхождайки от общата дерегулация, става ясно, че през следващите няколко години тя е обхванала и застраховката „Гражданска отговорност“.

### ДВУКОМПОНЕНТНА СИСТЕМА В АВТОМОБИЛНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ

В Япония застраховката „Гражданска отговорност“ се състои от две системи - доброволна и задължителна. Едната е задължителна за собственика на автомобила, а втората може да се избере като допълнение към основната.

Задължителната застраховка - Compulsory Automobile Liability Insurance (CALI) - стартира през 1956 година. Възможно е използването и на CALMA - Compulsory Automobile Liability Mutual Aid. За нея важат същите правила, както и при сключването на CALI. Разликите между двете системи се изразяват в няколко насоки.

CALI покрива само физическо увреждане вследствие на претърпян инцидент. Извън това е възможно да се допълни с доброволната застраховка „Гражданска отговорност“, което правят почти 70% от собствениците на автомобили. Доброволната застраховка „Гражданска отговорност“ може да бъде структурирана по различни начини и често е в комбинация с допълнителни покрития.

През 1999 г. в Япония функционират 31 японски и 14 чужди компании, които са оторизирани да предлагат CALI. CALMA се предлага от няколко застрахователни обединения. През последните години делът на CALI в автомобилното застраховане относително намалява. През 1998 г. доброволното автомобилно застраховане формира 80% от брутния премиен приход от цялото автомобилно застраховане; за сравнение през 1978 г. процентът е бил 60.

### НАЧИН НА ДЕЙСТВИЕ НА CALI

В системата CALI отделните застрахователни компании не носят никакви рискове. Тези, които предлагат покритие, са задължени да трансферират 60% от застраховките на държавен презастраховател и да прехвърлят останалите 40% на презастрахователен пул на застрахователната индустрия - Mutual Reinsurance Pool. В този случай е възможно разпреде-

Диференциране на премията	Класове	Разпределение
Класификация според използването на автомобила		
Място на регистрация	4	-
Използване	*	-
Класификация според вида на автомобила		
Вид на автомобила	30	-
Размери на автомобила	*	-

Таблица 1: Основни фактори при формиране на премията - CALI

Диференциране на премията	Класове	Разпределение
Класификация на собствениците/водачите на МПС		
Пол	2	1.5
Възраст на водача	*	3.0
Класификация според използването на автомобила		
Място на регистрация	7	-
Използване	*	-
Собственост	*	-
Километраж	*	-
Класификация според вида на автомобила		
Модел на автомобила	*	-
Обезопасеност	*	-

Таблица 2: Основни фактори при формиране на премията - CALMA

ление на риска върху целия пазар и предпазване на застрахователните компании от изпадане в несъстоятелност. По такъв начин „лошите рискове“ индиректно се разпределят върху всички компании, предлагащи застраховане.

### ФОРМИРАНЕ НА ТАРИФИТЕ

За CALI почти всички застрахователи използват тарифи, определени от Automobile Insurance Rating Organisation of Japan (AIRO) - асоциация на автомобилните застрахователи, която разполага с данни от всичките си членове. Премията трябва да са *резонни, адекватни и недискриминиращи*. Те са подчинени на правилото No-Loss-No-Profit, т. е. премията трябва да бъдат калкулирани така, че да не носят загуба, но също така и да не се предвижда печалба от тази дейност на застрахователната компания. Ако въпреки това има печалба, съществува набор от инструменти, с които да се балансира. Правилото е базирано на идеята, че тази застраховка е социално значима и че нейното предлагане не е ориентирано към реализиране на печалба.

Видът на автомобила, неговите размери, използването и регионът на експлоатация са факторите за формиране на премията.

Определените тарифи се регистрират в надзорния орган - CALI Council. Ако в 90-дневен срок няма възражения от надзорния орган, застрахователната компания може да прилага тези тарифи.

(Виж таблица 1)

## СТРУКТУРА НА ДОБРОВОЛНАТА ЗАСТРАХОВКА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

В доброволния вариант на застраховката се включва системата CALI, която често е допълнена с други покрития. За водачи, които нямат собствен автомобил, се предлагат покрития за управление на чужд.

### ТАРИФИ НА ДОБРОВОЛНАТА ЗАСТРАХОВКА „ГО“

Допреди няколко години тарифите на доброволната застраховка също са били обект на строга регулация. AIRO прави само препоръки относно нетните премии.

За тарифите на доброволната застраховка са в сила същите препоръки, както и за CALI: премията да бъдат *резонни, адекватни и недискриминиращи*. Компанията са задължени да уведомят надзорния орган, преди да приложат тарифите, а той от своя страна проверява тяхното съответствие с нормативната уредба.

### ОСНОВНИ ФАКТОРИ ПРИ ФОРМИРАНЕ НА ПРЕМИИТЕ

Девет са основните фактори: възраст на водача, пол, регион, категория на експлоатация, вид на автомобила, собственост, километраж, си-

гурност и брой инциденти.

(Виж таблица 2)

В периода на нормативно установяване на премията не се наблюдава конкуренция между застрахователите. Сега компанията могат да определят премията и да се конкурират, което доведе до намаляване на премийните нива.

Системата „Бонус-малус“ (Виж таблица 3)

\* В книгата си проф. Майер е включил и изследвания на пазарите в Япония и САЩ.

Превод  
ГЕРГАНА РАШКОВА  
(Слегва)

Таблица 3: Системата „Бонус-малус“

№	клас	Премия %/	Увеличаване на клас след щета			
			След 1	След 2	След 3	След 4
Покачване в клас						
1	1	150	1	1	1	1
2	2	140	1	1	1	1
3	3	130	1	1	1	1
4	4	120	1	1	1	1
5	5	110	2	1	1	1
6	6	90	3	1	1	1
7	7	80	4	1	1	1
8	8	70	5	2	1	1
9	9	60	6	3	1	1
10	10	50	7	4	1	1
11	11	45	8	5	2	1
12	12	42	9	6	3	1
13	13	40	10	7	4	1
14	14	40	11	8	5	2
15	15	40	12	9	6	3
16	16	40	13	10	7	4



## AIG Bulgaria

A Member of American International Group, Inc.

AIG Bulgaria is looking to permanently employ for its general insurance operations.

**Multinational Accounts Coordinator to handle AIG Multinational (Global) Insurance Programs**

#### Responsibilities:

- Preparation and issuance of local policies for Bulgarian operations of Multinational Clients of AIG (different insurance products);
- Communication with the respective producing offices of AIG, Bulgarian insurance brokers and/or clients;
- Production booking into company systems;
- Control of receivables;
- Preparation of quarterly estimations and annual production budgets;
- Monthly Activity Report to the Management;
- Some technical support to Marine & Property Underwriters.

#### Job requirements:

- University degree, preferably in Business;
- Previous experience in insurance industry - Commercial lines (Property & Liabilities) or related experience in international company will be an advantage;
- Working knowledge of accounting and finance software programs;
- Excellent computer literacy;
- Strong analytical and planning skills;
- Excellent follow through and organizational skills. Strong individual with a great desire to succeed;
- Outstanding interpersonal skills, attention to detail, ability to communicate effectively with a diverse group of individuals.

We offer a good working and very friendly personal environment, team spirit and a competitive remuneration package commensurate with your skills and performance. Extensive training of the job will be provided.

If you believe you meet the above requirements please send your CV to [aig.bulgaria@aig.com](mailto:aig.bulgaria@aig.com) not later than 02 August 2006.

Only short-listed candidates will be contacted.